

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer H.M. de Jonge
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 18 september 2023

betreft Vragen over de voortgang van de implementatie van de Omgevingswet

ons kenmerk 170790.57U

Geachte heer De Jonge,

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving hebben met belangstelling kennisgenomen van de voortgangsbrief Omgevingswet van 30 juni 2023¹ en uw brief van 14 juli 2023² waarin wordt aangegeven op welke wijze aan de gewijzigde motie-Kluit (GroenLinks-PvdA) c.s. over het opnemen van wijzigingen in de begroting voor Binnenlandse Zaken voor 2024 en het ter beschikking stellen van de CA-gelden aan de decentrale overheden³ uitvoering is gegeven. De leden van de fractie van de **BBB** wensen de regering naar aanleiding van deze brieven enkele vragen te stellen. De leden van de fractie van **GroenLinks-PvdA** bedanken de regering voor de voortgangsbrief Omgevingswet met daarin de laatste stand van zaken betreffende de invoering van de Omgevingswet en de brief van 14 juli 2023 en wensen de regering naar aanleiding hiervan enkele vragen te stellen. De leden van de fractie van **D66** sluiten zich bij de door de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA gestelde vragen aan. De leden van de fractie van de **SP** sluiten zich aan bij de vragen gesteld door de leden van de fracties van de BBB en GroenLinks-PvdA en zullen op één punt de regering om een nadere duiding vragen. Het lid van de **OPNL-fractie** sluit zich graag aan bij de door de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA gestelde vragen.

1. Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de BBB

De leden van de fractie van de **BBB** wensen de regering de volgende vragen te stellen:

1. Zijn er voldoende 'checks & balances' in de Omgevingswet ingebouwd?
2. Kan de regering zo spoedig mogelijk een overzicht aanleveren met de exacte financiële afspraken? Deze leden verzoeken de regering om daarbij gebruik te maken van een overzichtelijke tabel.
3. Worden vergunningaanvragen daadwerkelijk eenvoudiger en sneller? Indien dit niet het geval is, hoe gaat de regering er op termijn voor zorgen dat dit alsnog gebeurt?

¹ Kamerstukken I 2022/23, 33 118/34 986, FK.

² Kamerstukken I 2022/23, 33 118/34 986, FN.

³ Kamerstukken I 2022/23, 33 118/34 986, FM.

datum 18 september 2023

ons kenmerk 170790.57U

blad 2

4. Wordt de gebiedsontwikkeling en worden alle woningbouwplannen die zo hard nodig zijn, hierdoor niet onnodig vertraagd?
5. Zijn alle door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State geconstateerde omissies, zoals bijvoorbeeld de "witte vlekken"⁴, opgelost vóór 1 januari 2024?

2. Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA

De leden van de fractie van **GroenLinks-PvdA** verzoeken de regering onderstaande vragen zo spoedig mogelijk, en in ieder geval ruim voor 1 oktober a.s., te beantwoorden zodat er voor het verkiezingsreces van de Tweede Kamer voldoende tijd rest voor – zo nodig – nader overleg.

Vragen inzake de uitvoering van de gewijzigde motie-Kluit (GroenLinks-PvdA) c.s.

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA hebben naar aanleiding van de brief van 14 juli 2023⁵ de volgende vragen:

1. In de aan de orde zijnde brief wordt aangegeven welke financiële afspraken er over de financiering van de invoering van de Omgevingswet zijn gemaakt. Deze leden constateren dat deze informatie echter niet is opgenomen in een eenvoudig leesbaar overzicht van budgetten en jaartallen. Evenmin wordt door de regering aangegeven hoe de afspraken tussen de Rijks- en decentrale overheden zijn gemaakt en op welke wijze deze zich hebben ontwikkeld. De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA kunnen hierdoor niet goed beoordelen of aan de gewijzigde motie-Kluit (GroenLinks-PvdA) c.s. over het opnemen van wijzigingen in de begroting voor Binnenlandse Zaken voor 2024 en het ter beschikking stellen van de CA-gelden aan de decentrale overheden⁶ is voldaan. Deze leden menen dat het van groot belang is dat de financiering voldoende is en dat de ontwikkeling van de financiering van het stelsel van de Omgevingswet voor het parlement voldoende inzichtelijk is gemaakt. Kan de regering, gelet hierop, de Kamer een duidelijk en overzichtelijk financieel totaaloverzicht in tabelvorm van de kosten en de te verwachte baten van de Omgevingswet doen toekomen? Kan de regering daarbij eveneens een historisch overzicht geven van de ontwikkeling van de vooraf ingeschatte jaarlijkse kosten? En van de gerealiseerde totale kosten en baten van de Omgevingswet, voor de periode vanaf de eerste aankondiging van de stelselherziening tot en met het jaar 2030? Kan de regering in dit overzicht ook aangeven op welke begrotingspost of in welk fonds de betreffende kosten op dit moment vindbaar zijn en of (en zo ja, hoe) geborgd is dat de betreffende budgetten aan de uitvoering van de Omgevingswet worden besteed? Is de regering bereid om dit overzicht jaarlijks te actualiseren en tezamen met de monitoringsrapportage naar de Kamer te sturen?

⁴ Position paper Omgevingswet-DSO, Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, d.d. 24 februari 2023, p. 2. Zie hiervoor: https://www.eerstekamer.nl/overig/20230307/position_paper_mr_b_j_van/f=/vm0vnnplw9kf.pdf.

⁵ Kamerstukken I 2022/23, 33 118/34 986, FN.

⁶ Kamerstukken I 2022/23, 33 118/34 986, FM.

datum 18 september 2023

ons kenmerk 170790.57U

blad 3

2. Kan de regering aangeven of de middelen die in de aan de orde zijnde brief zijn vermeld, inclusief de extra middelen voor gemeenten uit het Coalitie Akkoord (de zogenaamde CA-gelden), geïndexeerd worden voor inflatie?
3. De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA merken op dat niet alle gemeenten het voor hen beoogde budget voor het jaar 2023 kunnen opmaken, om reden dat de CA-gelden pas in december circulair verdeeld worden. Kan de regering toezeggen dat de budgetten die in het jaar 2023 niet zijn besteed, bij de begrote budgetten voor het jaar 2024 en verder opgeteld worden? Op deze wijze wordt voorkomen dat niet-bestede middelen voor het jaar 2023 retour gaan naar het Rijk.

Vragen n.a.v. de voortgangsbrief Omgevingswet van 30 juni 2023

1. De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA willen in het bijzonder aandacht vragen voor een vraagstuk dat deze leden per e-mail ter kennis is gekomen. Dit vraagstuk is ook bekend bij het Informatiepunt Leefomgeving (IPLO), maar in het werkveld bestaat over dit vraagstuk nog onduidelijkheid. Deze leden hechten aan een spoedige beantwoording op dit punt omdat het raakt aan het behalen van de stikstofdoelstellingen en er duidelijkheid nodig is over de vraag hoe er door decentrale overheden, bij de eerste aanvraag voor een vergunning, informatie gevraagd kan worden over de stikstof-impact van een bouwwerk, dan wel activiteit. De vraag die deze leden aan de regering willen stellen kan als volgt worden samengevat:

“De stikstofdepositie berekening wordt momenteel (Wabo) beoordeelt met de ingediende technische tekeningen en berekeningen, in het bijzonder met de MPG-berekening. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging (WkB) kan dit niet gecontroleerd worden door bevoegd gezag, omdat de benodigde informatie niet gevraagd wordt, dan wel in eerste aanleg gevraagd kan worden. Hoe moeten vergunningverleners bij de gemeente (of provincie) de voortoets (aerius) controleren? Als dit niet meer gecontroleerd kan worden door gemeenten, wie doet dat dan wel? En hoe wordt er grip gehouden op de gewenste afname van stikstofseposities in de bouwsector, dan wel voorkomen dat deze ongezien toenemen? Bouwprojecten zijn over het algemeen geen piekbelasters, echter vele druppels vullen ook een emmer. Hoe moeten gemeenten hier mee om gaan bij de inwerkingtreding van de wet Kwaliteitsborging/Omgevingswet?”

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA verwijzen naar de bij deze brief gevoegde bijlage 1, waar meer in detail de gevoerde correspondentie over dit vraagstuk is na te lezen.

2. De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA vragen de regering of bij haar weten er bij het IPLO andere gevallen bekend zijn waarin verschillende onderdelen van wet- en regelgeving – bijvoorbeeld door de doorlooptijd van de verschillende wetten – niet naadloos meer op elkaar aansluiten. Zo ja, welke zijn dat? Zo nee, op welke wijze heeft de regering onderzocht of dit bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet het geval zou kunnen zijn? Kan de regering de Kamer een overzicht doen toekomen van de reparatieopgave die nodig is om andere wet- en regelgeving in lijn te brengen met de Omgevingswet en de doelen die de regering zichzelf in dit kader stelt?

datum 18 september 2023

ons kenmerk 170790.57U

blad 4

3. De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA verwijzen naar een door Gemeente.nu en VIND Omgevingszaken afgelopen juni georganiseerde enquête met de vraag: *"Hoe staan gemeenten ervoor met de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024"*.⁷

Uit deze enquête blijkt onder andere dat meer dan een derde van de aan de enquête deelnemende ambtenaren nog steeds 'serieuze problemen' ervaart die de voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet belemmeren. Van de deelnemende ambtenaren geeft 10 procent aan op korte termijn geen oplossingen voorhanden te hebben, waarvan een deel zelfs chaos voorziet. De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA constateren dat deze cijfers niet een heel ander beeld laten zien dan de eerder door Binnenlands Bestuur onder uitvoerend ambtenaren uitgevoerde enquêtes naar de invoering van de Omgevingswet. Met inachtneming van het voorgaande wensen deze leden de regering de volgende vragen te stellen:

- a. De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA benadrukken dat de enquête is uitgevoerd onder gemeenteambtenaren. Dit zijn mensen die het echte werk doen en uit de enquête volgt dat een derde daarvan grote problemen voorziet in de voorbereiding naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Deze leden maken zich onverminderd zorgen over de uitvoeringskwaliteit van de Omgevingswet. De enquête waaruit deze bevindingen voortkomen, is immers minder dan 6 maanden voor de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet uitgevoerd. De geconstateerde situatie is het resultaat van een jarenlang voorbereidingsprogramma. Kan de regering reflecteren op de vraag of deze cijfers niet een voorbode zijn van een stelselherziening waarin een aanzienlijk deel van de uitvoeringspraktijk niet kan werken met de voorgestelde wet- en regelgeving? Indien de regering deze vraag ontkennend beantwoordt, bij welk percentage zou de regering deze mening wel zijn toegedaan?
- b. De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA vragen de regering of zij nog altijd de mening is toegedaan dat het verantwoord is om de Omgevingswet in werking te laten treden met ingang van 1 januari 2024, nu een derde van de uitvoerend gemeentambtenaren 6 maanden voor de invoeringsdatum nog steeds 'serieuze problemen' in de voorbereiding tot inwerkingtreding van de wet ervaren en waarvan een deel zelfs chaos voorziet na genoemde inwerkingtredingsdatum.
- c. Kan de regering deze leden aangeven hoe het mogelijk is dat ondanks de inzet van Regionale Implementatiecoaches Omgevingswet (RIO's), implementatiecoaches, samenwerkingstesten en alle sessies van het programma Aan de slag met de Omgevingswet (AdSO), de helft van de geënquêteerde ambtenaren nog steeds aangeeft voldoende kennis te missen? Ook geeft minimaal een derde van de geënquêteerde ambtenaren aan dat het opstellen van toepasbare regels een te grote opgave is. Welke risico's ziet de regering voor burgers en bedrijven in gemeenten waar ambtenaren aangeven dat ze het werken met de Omgevingswet complex en te moeilijk vinden? Of is de regering van mening dat het geaccepteerd moet worden dat de helft

⁷ Raadpleegbaar via: <https://www.gemeente.nu/ruimte-milieu/omgevingswet/serieuze-problemen-bij-voorbereiding-op-ingang-omgevingswet/>.

datum 18 september 2023

ons kenmerk 170790.57U

blad 5

- van de uitvoerend ambtenaren de Omgevingswet te complex vinden om toe te passen?
- d. De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA vragen de regering waar burgers en bedrijven terecht kunnen in het geval zij menen schade op te lopen door uitgestelde of gebrekkige procedures voor vergunningverlening/planvorming op Rijks- of decentraal niveau als gevolg van de Omgevingswet. Welke waarborgen heeft de regering ingebouwd opdat voorkomen wordt dat gemeenten – die duidelijk nog steeds worstelen met de complexiteit van de stelselherziening – enorme schadevergoedingen moeten uitkeren omdat zij ongewild fouten maken in de planvorming en de vergunningverlening als gevolg van de invoering van de Omgevingswet?
 - e. Door een van de geënuquëeerde ambtenaren wordt gesteld dat voor de bouw van een schuurtje een vergunningchecker van 68 pagina's moet worden doorlopen. De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA merken op dat dit niet een heel ander beeld geeft dan de 19 vragenbomen voor het kappen van een boom in het buitengebied, waar deze fractie naar verwees tijdens het plenaire debat over de invoeringsdatum van de Omgevingswet.⁸ Wat doet de minister, als stelselverantwoordelijke, voor 1 januari 2024 eraan om dit soort volstrekt onwenselijke bureaucratie te voorkomen? En wat staat ter voorkoming hiervan na 1 januari 2024 in de systemen klaar?
4. De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA merken op dat het Kadaster recentelijk negatief in het nieuws is gekomen na het lekken van persoonsinformatie via haar datasystemen.⁹ Naar de mening van deze leden is dit extra pijnlijk omdat de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) de regering al in 2022 had gewaarschuwd over het gemak waarmee persoonsgegevens bij het Kadaster te raadplegen zijn.¹⁰ Deze leden wijzen erop dat het Kadaster ook bij het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) een grote verantwoordelijkheid heeft. Dit inachtnemende hebben de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA de regering de volgende vragen te stellen:
- a. Kan de regering aangeven op welke wijze het getoonde lek bij het Kadaster gevolgen heeft voor de informatie die het DSO beschikbaar heeft dan wel deelt?
 - b. Kunnen via het DSO persoonsgegevens en persoonlijke informatie door derden opgevraagd worden, zoals bij het Kadaster? De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA denken dan bijvoorbeeld aan derden zoals ingehuurde krachten, adviesbureaus en/of anderen. En indien dit het geval is, op welke wijze wordt dan geborgd dat deze informatie niet verkeerd gebruikt wordt?
 - c. Worden er in het DSO persoonsgegevens en persoonlijke informatie centraal verzameld en bewaard, die via een datalek mogelijk voor iedereen toegankelijk kunnen worden?

⁸ Handelingen I 2022/23, nr. 21, item 3, p. 2.

⁹ Zie bijvoorbeeld: <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5402140/kadaster-lek-opzoeken-woon-adressen-miljoenen-nederlanders>.

¹⁰ Zie hiervoor: <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/actueel/ap-afscherming-persoonsgegevens-in-kadaster-en-handelsregister-nodig-tegen-doxing>.

datum 18 september 2023

ons kenmerk 170790.57U

blad 6

- d. Welke partij is verantwoordelijk voor een eventueel datalek bij het DSO? Is dit het Kadaster, de gemeente of de provincie, of is het Rijk verantwoordelijk als zijnde eindverantwoordelijke voor het hele stelsel? Of moeten de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA aan een hele andere partij denken, zoals lokale softwarebouwers of datacentra? Hoe is geregeld dat burgers en bedrijven schade die voortkomt uit een datalek bij het DSO kunnen verhalen of hun recht kunnen halen?
 - e. Welke waarborgen zijn ingebouwd opdat het Kadaster in de toekomst snel reageert op signalen van een mogelijk datalek?
 - f. Welke waarborgen zijn gesteld voor alle partijen die aan het DSO werken dat een datalek voorkomen wordt en/of dat er snel gereageerd wordt wanneer er signalen zijn dat zich een mogelijk datalek heeft voorgedaan?
5. Onder verwijzing naar de motie-Janssen (SP) c.s. over het minimaal voldoen van alle betreffende websites aan de norm WCAG 2.1 voor inwerkingtreding van de Omgevingswet¹¹ en de motie-Moonen (D66) c.s. over het bevorderen van participatie¹², die tijdens het debat over de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet op 7 maart jl. zijn aangenomen, hebben de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA de volgende vragen.
- a. Kan de regering op een kaart weergeven, zoals bij de stand van zaken minimale eisen, welke Rijkspartijen en decentrale overheden hun systemen laten voldoen aan de toegankelijkheidseisen? Kan de regering ook aangeven bij welke decentrale overheden hieraan gewerkt wordt? En in het geval er decentrale overheden niet klaar voor zijn, kan de regering aangeven wanneer dit wel het geval is?
 - b. Kan de regering reflecteren op het belang van een inclusief systeem voor ruimtelijke ontwikkeling in Nederland, waarin alle Nederlanders mee kunnen doen?
 - c. In het geval de systemen nog niet voldoen aan de wettelijke toegankelijkheidsvereisten op 1 januari 2024 en dit ook niet haalbaar is op korte termijn na invoering van de Omgevingswet – zeg binnen 6 maanden na invoering –; is het voor de regering dan acceptabel om per 1 januari 2024 willens en wetens een systeem te lanceren dat miljoenen burgers op voorhand buiten spel zet?
 - d. Kan de regering aangeven of voor 1 januari 2024 het voorontwerp omgevingsplan via het DSO gepubliceerd kan worden? En indien dit niet het geval is, heeft de regering dan bij onafhankelijke juristen informatie opgevraagd of er als gevolg hiervan juridische risico's worden gelopen in het kader van het Verdrag van Aarhus¹³ en de participatieopgave die is vastgelegd in de Omgevingswet? Zo ja, kan de regering deze informatie met de Kamer delen?
6. Voor de zomer heeft de regering het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit bouwwerken leefomgeving in verband met de landelijke uniformering van de energie- en milieuprestatie bij nieuwbouw, het verbeteren van de veiligheid en gezondheid in gebouwen en enkele

¹¹ Kamerstukken I 2022/23, 33 118/34 986, FA.

¹² Kamerstukken I 2022/23, 33 118/34 986, FB.

¹³ Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden (Trb. 1998, 289 en Trb. 2001, 73).

datum 18 september 2023

ons kenmerk 170790.57U

blad 7

andere wijzigingen¹⁴ bij de beide Kamers voorgehangen. Tijdens deze voorhangprocedure zijn vanuit de Eerste Kamer geen schriftelijke vragen gesteld. Desondanks hebben de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA naar aanleiding hiervan de regering alsnog de volgende vragen te stellen.

- a. Is de regering ermee bekend dat de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) zich door het voorhangen van dit besluit overvallen heeft gevoeld en zeer kritisch is op met name het inperken van de gemeentelijke bevoegdheden in dezen? Sterker nog, dat de VNG van mening lijkt te zijn dat zij voortijdig is gepasseerd en dat met bedoeld besluit één van de belangrijke uitgangspunten van de Omgevingswet, namelijk meer ruimte voor gemeentelijk maatwerk, ter discussie wordt gesteld. Kan de regering reflecteren op deze stellingname?
- b. Kan de regering namens de koepels van het Interprovinciaal overleg (IPO) en de VNG aangeven dat ook zij bestuurlijk akkoord zijn gegaan met de inhoud van voormeld voorgehangen besluit? Zo ja, wanneer is dit gebeurd? Zo nee, kan de regering aangeven waarom zij dit besluit zonder deze overeenstemming heeft voorgehangen bij het parlement? Hoe verhoudt dit zich tot de interbestuurlijke verhoudingen onder de Omgevingswet, waar juist autonomie en goede samenwerking van verschillende overheidslagen centraal staat? Wat was het belang bij dit specifieke besluit dat het bestuurlijk overleg blijkbaar niet eerst naar ieders tevredenheid afgerond is?
- c. Kan de regering toelichten hoe zij gemeenten en provincies decentrale afwegingsruimte wil geven om maatwerk te realiseren, bijvoorbeeld door ambitieuzere normen te stellen? Iets dat naar de mening van de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA van belang kan zijn om de markt te blijven uitdagen, om te blijven innoveren en om gemeentelijke energiedoelen te kunnen bereiken. Deze leden merken op dat de decentrale overheden graag met een aantal smaken (zilver, brons en goud) willen werken. Kan de regering garanderen dat deze ruimte er met het betreffende besluit is?
- d. Is de regering bekend met de kritiek van de Stichting Expertisecentrum Regelgeving Bouw op voormeld besluit?¹⁵
- e. Kan de regering aangeven waarom zij een onderscheid maakt tussen (veiligheids-)eisen die worden gesteld aan huur- en koopwoningen? Is de regering het met de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA eens dat inwoners van Nederland dezelfde veiligheidseisen aan hun woning mogen verwachten, ongeacht waar zij wonen? Zo nee, kan de regering onderbouwen waarom niet?

3. Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de fractie van de **SP** stellen vast dat, zoals in de motie-Janssen (SP) c.s. over het minimaal voldoen van alle betreffende websites aan de norm WCAG 2.1 voor inwerkingtreding van de Omgevingswet¹⁶ verwoord en door de minister onderschreven, nieuwe websites en apps van de overheid wettelijk verplicht zijn om per direct te voldoen aan alle eisen op niveau A en AA van de norm Web Content Accessibility Guidelines 2.1. Deze leden merken op dat voormelde motie een

¹⁴ Kamerstukken II 2022/23, 28 325, nr. 249.

¹⁵ Raadpleegbaar via: <https://www.bouwregelwerk.org/wp-content/uploads/2023/07/2023-07-23-Openbrief.pdf>.

¹⁶ Kamerstukken I 2022/23, 33 118/34 986, FA.

datum 18 september 2023

ons kenmerk 170790.57U

blad 8

uitroepteken is achter de wettelijke plicht die voor de toegankelijkheid van alle overheidswebsites en apps geldt.

De leden van de fractie van de SP maken zich grote zorgen over een tijdige uitvoering van deze motie en of de regering aan voormelde wettelijke plicht bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet zal voldoen. De bij deze leden levende zorgen worden vergroot doordat de regering in de voortgangsrapportage lijkt aan te geven zich niet verantwoordelijk te voelen voor het door andere overheden dan de Rijksoverheid niet voldoen aan de wettelijke toegankelijkheidseisen bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. De leden van de fractie van de SP lezen in bijlage 1 bij de voortgangsbrief Omgevingswet van 30 juni jl. het volgende: "*Niet al deze websites vallen onder verantwoordelijkheid van BZK.*"¹⁷ Deze leden hebben de volgende vragen voor de regering.

Deelt de regering de mening van de leden van de fractie van de SP dat het de regering is, en niet de andere overheden, die feitelijk verantwoordelijk is voor een zorgvuldige invoering en inwerkingtreding van de Omgevingswet, waarbij aan alle wettelijke verplichtingen wordt voldaan? Is de regering de mening toegedaan dat wanneer overheidswebsites niet voldoen aan de wettelijk verplichte toegankelijkheidseisen de Omgevingswet desondanks in werking kan treden, ondanks dat hierdoor potentieel miljoenen burgers in hun belangen worden geschaad? Deelt de regering de mening van deze leden dat overheden — de Rijksoverheid en het verantwoordelijke ministerie nog in het bijzonder — te allen tijde voorop dienen te lopen in het naleven van wettelijke verplichtingen? Acht de minister het denkbaar dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 wordt doorgezet terwijl de, nota bene onder zijn eigen ministerie vallende, wettelijke verplichtingen voor toegankelijkheid niet worden nageleefd?

Om de in de motie verwoorde duidelijkheid te verkrijgen uiterlijk 6 weken voor inwerkingtreding van de Omgevingswet, verzoeken de leden van de fractie van de SP de regering om uiterlijk 6 weken voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet aan de Kamer een overzicht van alle bij de Omgevingswet gebruikte overheidswebsites te sturen. Daarbij verzoeken deze leden om per website duidelijk aan te geven of de betreffende website per datum inwerkingtreding minimaal zal voldoen aan alle wettelijk verplichte eisen op niveau A en AA van de norm Web Content Accessibility Guidelines 2.1. Deze leden krijgen op dit punt graag een toezegging van de regering. De leden ontvangen bij toezending van het gevraagde overzicht tevens graag een appreciatie van de regering op de bevindingen en wat dit betekent voor de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Kan de regering aangeven wie toezicht houdt op het door de overheden nakomen van de wettelijke plicht dat overheidswebsites en apps minimaal moeten voldoen aan de eisen van niveau A en AA van de norm Web Content Accessibility Guidelines 2.1? Is de regering bereid, indien de resultaten van het overzicht van het door overheden (niet) voldoen aan de wettelijk verplichte toegankelijkheidseisen van de Omgevingswetwebsites daartoe aanleiding geven, de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet aan te passen? Onderkent de regering dat, indien overheidswebsites niet voldoen aan de verplichte toegankelijkheidseisen en de regering besluit de Omgevingswet toch in werking te laten treden, dit een juridische grond in het leven roept waar burgers zich op kunnen beroepen? De leden van de fractie van de SP vragen de regering hierop te reflecteren.

¹⁷ Kamerstukken I 2022/23, 33 118/34 986, FK, bijlage 1, p. 11.

datum 18 september 2023

ons kenmerk 170790.57U

blad 9

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

E. Kemperman

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving

datum 18 september 2023

ons kenmerk 170790.57U

blad 10

BIJLAGE 1

Vraag aan het Iplo

Met de inwerking treden van de omgevingswet en wet kwaliteitsborging (per 1 januari 2024) zal de huidige aanvraag omgevingsvergunning zoals we die nu kennen onder de wabo opgeknipt worden in twee activiteiten namelijk:

Omgevingsplanactiviteit die bestaat uit het bouwen hiervoor zijn de gemeenten het bevoegd gezag.

De toets van het bouwen van een bouwwerk voor het ruimtelijk bouwen, in stand houden en gebruiken van een bouwwerk aan het omgevingsplan noemen we een omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk. Voorbeelden zijn de bouwhoogte en het bebouwingspercentage. Maar ook regels over het uiterlijk van een bouwwerk (welstand) en de functietoedeling in het omgevingsplan.

Voor deze activiteit is enkel een geveltekening en situatietekening noodzakelijk, meer kunnen de gemeenten niet eisen en zijn er vaak ook niet.

Technische bouwactiviteit, dit betreft veel al een melding (gevolgklasse 0 en 1), Kwaliteitsborger.

Gevolgklasse 0 en 1, dit 85% van de bouwactiviteiten in Nederland, deze vallen per 1 januari onder de Wet Kwaliteitsborging (WkB)

<https://vng.nl/sites/default/files/2021-05/wkb-voorbeelden-gevolgklasse-1.pdf>

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/03/01/factsheet-de-wet-kwaliteitsborging-voor-het-bouwen-gevolgklassen>

De technische bouwactiviteit gaat over de toets van een aanvraag aan de regels voor de technische bouwkwiteit uit het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Bijvoorbeeld de constructieve veiligheid van een bouwwerk. Door de knip zijn er meer technische bouwactiviteiten vergunningvrij, omdat ruimtelijke randvoorwaarden niet langer een rol spelen.

Voor de technische activiteit geldt enkel een meldingsplicht en moet men een borgingsdossier toevoegen aan deze melding. Volgens de wet (WkB) moet het bevoegd gezag deze melding dan binnen 4 weken accepteren.

Bij het inwerking treden van de WkB zal de technische toetsing dan volledig overlaten worden aan de private sector, en hoeft men geen technische tekeningen meer te overhandigen aan het bevoegde gezag (gemeente). Voor gevolgklassen 0 en 1 (woningen - bedrijfshallen) is het bevoegde gezag enkel nog aan zet voor de ruimtelijke toets, hiervoor hoeft men enkel geveltekeningen en situatietekeningen aan te leveren.

Technische gegevens voor de bouwactiviteiten staan niet in het borgingsdossier, dit is geen vereiste volgens de wet en mogen de gemeenten dan ook niet opvragen. Technische bescheiden dienen wel toegevoegd te worden aan het opleverdossier samen met foto's uitvoering.

Gevolg van deze wetswijziging is dat het bevoegde gezag veelal de gemeenten de voortoets (aerius) m.b.t. stikstof niet meer kunnen toetsen.

Hiervoor hebben zij de technische tekeningen nodig, hieruit zijn onderstaande factoren te herleiden.

- Aantal kuubs beton, dit heeft te maken met vervoersbewegingen en gebruik momenten bouwkraan

datum 18 september 2023

ons kenmerk 170790.57U

blad 11

- Traditionele bouw of prefab bouw, i.v.m. doorlooptijd bouw i.r.t. het aantal verkeersbewegingen.
- Hout gestookte kachel (pellet) ja of nee
- Vervoersbewegingen t.b.v. bouwwerkzaamheden.
- Gasloos bouwen ja/nee

In het huidige stelsel (Wabo), moet er aangetoond worden doormiddel van een voortoets (stikstofdepositieberekening) dat er tijdens de bouwactiviteiten geen nadelige gevolgen optreden voor de Natura 2000 gebieden. Dit omdat de RvS op 2 nov 2022 heeft bepaald dat de bouwvrijstelling is komen te vervallen. De stikstofdepositie berekening wordt momenteel (wabo) beoordeelt met de ingediende technische tekeningen en berekeningen, in het bijzonder met de MPG-berekening. Bij de inwerkingtreding van de omgevingswet en wet kwaliteitsborging (WkB) kan dit niet gecontroleerd worden door bevoegd gezag.

De plannen voor de invoering Wet kwaliteitsborging zijn jaren terug bedacht, echter is deze wet keer op keer uitgesteld, dit omdat men deze wet (WkB) tegelijkertijd met de omgevingswet wil introduceren.

Bij het ontwikkelen/ bedenken van de WkB was de stikstofproblematiek nog niet zo groot zoals nu. Daarbij is vorig jaar ook de bouwvrijstelling komen te vervallen (uitspraak RvS 22 nov).

Hoe moeten wij als vergunningverleners bij de gemeente de voortoets (aerius) controleren?

Als dit niet meer gecontroleerd kan worden is er geen grip meer op de toename van stikstof in de bouwsector.

De bouwsector zijn dan wel geen piekbelasters, echter vele druppels maken ook een emmer. Hoe moeten we hier mee om gaan bij de inwerkingtreding van de wet kwaliteitsborging/ omgevingswet?

Reactie van het Iplo

In antwoord op uw vraag geven wij de volgende informatie:

Er geldt een algemene rijksregel over stikstofemissie bij het verrichten van bouw- of sloopwerkzaamheden.

Artikel 7.19a Bbl (stikstofemissie)

- "1. Bij het verrichten van bouw- en sloopwerkzaamheden worden adequate maatregelen getroffen om de emissie van stikstofverbindingen naar de lucht te beperken.
2. Het eerste lid is alleen van toepassing op het bouwen van een bouwwerk waarvoor een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit of een melding als bedoeld in artikel 2.18, eerste lid, nodig is en op het slopen van een bouwwerk waarvoor een melding als bedoeld in artikel 7.10, eerste lid, is vereist omdat de hoeveelheid sloopaafval naar redelijke inschatting meer dan 10 m3 bedraagt."

De emissie van stikstof is geen beoordelingsgrond voor de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit. In afdeling 8.3 Bkl staan alleen beoordelingsregels over de technische aspecten van het

datum 18 september 2023

ons kenmerk 170790.57U

blad 12

bouwen.

Ook bij de melding voor een bouwwerk dat onder kwaliteitsborging valt, geldt dat de kwaliteitsborging alleen toeziet op de technische aspecten van het bouwen. Gegevens over stikstofemissie zijn ook geen onderdeel van de melding volgens artikel 2.18 Bbl.

Bij het uitvoeren van bouw- of sloopwerkzaamheden kan wel stikstofemissie plaatsvinden door het gebruik van machines op de bouwplaats en transport van materialen naar de bouwplaats. Door deze emissie kan sprake zijn van een:

- Natura 2000-activiteit, zie [Natura 2000-activiteit | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#), of
- Activiteit met nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied, zie [Activiteit die geen significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebied | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

Omdat dit antwoord helaas niet het antwoord is wat antwoord geeft op de vraag is een nadere vraag gesteld:

Uw vraag is:

Dank voor uw antwoord.

Volgens BIJ12 zal na inwerkingtreding van de Omgevingswet het bevoegde gezag nog steeds in staat zijn (moeten zijn) om aan de hand van de relevante documenten een vergunningaanvraag te beoordelen. Ook voor het onderdeel natuur (gebiedsbescherming). In dat verband wijzen wij ook op artikel 4:2, lid 2 van de Algemene wet bestuursrecht (die na inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft gelden).

Met de invoering van de WkB beschikt het bevoegd gezag bij een bouwmelding niet meer over de technische specificaties om de vereiste voortoets (aerius) te controleren. Nu dit niet meer inzichtelijk is kan er niet beoordeeld worden of de Wet natuurbescherming aanhaakt en er een advies en instemming opgevraagd moet worden bij provincie.

Reactie Iplo

In antwoord op uw vraag geven wij de volgende informatie:

Als bevoegd gezag heeft u de mogelijkheid de bouw melding binnen 4 weken te beoordelen en om extra informatie vragen boven op de verplichte gegevens die bij een bouwmelding moeten zitten. Dat geldt voor bijzondere situaties waarin bepaalde specifieke risico's spelen die van invloed kunnen zijn op het voldoen van de bouwactiviteit aan de bouwtechnische regels van hoofdstuk 4 en 5 van het Bbl. Dat kan bijvoorbeeld aan de orde zijn bij bijzondere lokale omstandigheden. Het bevoegd gezag kan dan voor specifieke bouwwerkzaamheden die daarmee samenhangen (inclusief de momenten waarop ze plaatsvinden) informatie opvragen (artikel 2.20 Bbl).

Wat betekent dit nu?

Uit voorstaand antwoord kan je concluderen dat stikstof een bijzondere lokale omstandigheid is. Wat op zich al vreemd is. Een bijzondere lokale omstandigheid is namelijk een lokale risico of een lokale situatie waardoor het eindresultaat van een bouwactiviteit mogelijk niet aan de bouwtechnische regels van het Bbl voldoet. Stikstof heeft hier geen invloed op.

datum 18 september 2023

ons kenmerk 170790.57U

blad 13

Maar mocht het wel een bijzonder lokale omstandigheid zijn dan zal de kwaliteitsborger hierop moeten toezien. Wat betekent dit dan voor de consument en de nu al aanzienlijk oplopende kosten die betaald moeten worden.

Daarnaast geeft het Iplo het volgende aan: "Het bevoegd gezag kan dan voor specifieke bouwwerkzaamheden die daarmee samenhangen (inclusief de momenten waarop ze plaatsvinden) informatie opvragen (artikel 2.20 Bbl)."

Artikel 2.20 bbl geeft het volgende aan:

(Gegevens en bescheiden op verzoek van het bevoegd gezag)

1. Op verzoek van het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 2.2, worden gegevens en bescheiden verstrekt over specifieke bouwwerkzaamheden en de momenten waarop deze worden uitgevoerd als dit bijzonder is aangewezen met het oog op het voorkomen en of beperken van risico's die van invloed kunnen zijn op het voldoen aan de regels voor de bouwactiviteit, bedoeld in de hoofdstukken 4 en 5.
2. Gegevens en bescheiden worden verstrekt voor zover degene die de activiteit verricht er redelijkerwijs de beschikking over kan krijgen.

In hoofdstuk 4 en 5 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) staan regels over veiligheid, gezondheid, duurzaamheid, bruikbaarheid, toegankelijkheid en bouwinstallaties van nieuwe bouwwerken of bij verbouw, verplaatsing of wijziging van een gebruiksfunctie.

Dit zijn de regels waar bouwwerken aan moeten voldoen. De kwaliteitsborger toetst op de punten uit deze hoofdstukken. Informatie die je opvraagt moet hier dan ook betrekking op hebben volgens artikel 2.20 Bbl. Stikstof is hier geen onderdeel van.

Wij hebben de vraag ook voorgelegd aan juristen gespecialiseerd op dit gebied. Zij geven aan dat het een vraagstuk is die dieper uitgezocht moet worden. Zij konden hier dus niet een kort en simpel antwoord op geven, omdat het kennelijk wederom ook weer een vraagstuk is die meer tijd en aandacht nodig heeft.